

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/94/2021
Identifikačné číslo spisu: 7118010940
Dátum vydania rozhodnutia: 08.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7118010940.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného C. Z. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 8. februára 2022 v Bratislave, o dovolaní obvineného C. Z. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. januára 2019, sp. zn. 7To/117/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. Z. sa odmieta.

Odôvodnenie

I.
Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 21. novembra 2018, sp. zn. 5Tk/3/2018, bol obvinený C. Z. spolu s ďalším spoluobvineným uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 28. decembra 2017 okolo 23.30 hod. na lesnej ceste pokračujúcej z ulice F. v meste H. v okrese F. - S. na príjazdovú komunikáciu v časti zvanej Š. G., v úmysle usmrtiť, spoločne fyzicky napadli H. D. tak, že drevenými konármi hrúbky 2,2 a 3 cm, menšou až veľkou intenzitou a prudkosťou ho najprv dvakrát udreli do pravej temennozáhľadnej oblasti hlavy a následne omráčeného a na chrbte ležiaceho H. D., ktorý sa pred útokmi nebránil, minimálne šesťkrát udreli do tvárovej oblasti hlavy, spôsobiac mu viaceré poranenia vrátane tržnosečných rán na hlave, vylomenie 7 zubov, trieštivé zlomeniny kostí nosa, čeľuste a ľavej lícnej kosti, pomliaždenie kôry mozgu na spodinách spánkových lalokov a plášťový krvný výron pod tvrdou plenu mozgu, so zakrvácaním do mozgových kôr, ktoré viedli aj ku krvácaniu z potrhanej spletí ciev tvárovej oblasti v miestach trieštivých zlomenín kostí tváre, pričom k smrti H. D. na mieste došlo udusením v dôsledku masívneho vdýchnutia krvi do pľúc.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 38 ods. 2, ods. 4, § 37

písm. m) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 17 rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúc o odvolaní obvinených (medzi nimi i obvineného C. Z.) proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením zo 17. januára 2019, sp. zn. 7To/117/2018, podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obvinených (medzi nimi i obvineného C. Z.) ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podal obvinený C. Z. dovolanie prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu JUDr. Juraja Ferencíka, PhD. písomným podaním z 8. októbra 2021, podaným elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom toho istého dňa, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že vyšetrovací pokus a vykonaná rekonštrukcia spáchaného skutku boli uskutočnené v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, pričom aj ďalšie vykonané dôkazy súd nesprávne vyhodnotil. Poukázal taktiež na to, že na hlavnom pojednávaní konanom 21. novembra 2018 podal návrh na vypočutie svedkyne Z. F., ktorá nebola vypočutá, hoci jej svedectvo by podľa obvineného usvedčilo skutočných páchatel'ov, keďže má vedomosti potrebné na objasnenie tohto trestného činu, avšak prvostupňový súd návrh na vykonanie tohto dôkazu odmietol podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, pričom v meritórnom rozhodnutí neuviedol dôvody nevyhovenia tomuto návrhu. Uvedený nedostatok prvostupňového súdu vytkol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. januára 2020, sp. zn. 5 Tdo 1/2020, v ktorom poukázal na to, že ide o jednu zo základných náležitostí obsahu odôvodnenia rozsudku a takéto dôvody treba v meritórnom rozhodnutí uviesť. Neodôvodnené rozhodnutie v tejto časti tvorí podľa obvineného zásah do práva na obhajobu, ktorý predpokladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený je toho názoru, že súd nebral dostatočne do úvahy výpoveď Z. F., ktorá na hlavnom pojednávaní vypovedala o tom, že počula F. V. a K. L., ako sa dohadujú, že spália svoje oblečenie a vinu zo skutku zvalia naňho, čo je podľa jeho názoru veľmi silný dôkaz svedčiaci v jeho prospech, ktorý nebol zohľadnený.

Obvinený navrhol v konaní pred súdom vypočuť aj svedka Š. Š., ktorý by preukázal, že skutok nespáchal, avšak tento svedok, resp. jeho výpoveď bola súdom bez odôvodnenia odmietnutá. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na to, že Š. Š. bol umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice spolu s F. V., ktorý sa mu mal priznať k spáchaniu skutku, za ktorý bol obvinený uznaný za vinného. Svedecké výpovede F. V. a K. L. obvinený považuje za nedôveryhodné, čo namietal počas celého konania, avšak súd tieto jeho námietky nebral do úvahy. Obvinený má za to, že títo svedkovia vypovedali účelovo, v snahe zrejme sa vyhnúť trestnému konaniu, pričom aj z vykonaného dokazovania vyplýva ich nedôveryhodnosť, keďže svedkovia nepočuli hlas obvineného na mieste činu, majú slabé pamäťové schopnosti, nie sú bezúhonní a v ich výpovediach neboli odstránené rozpory, čo súd nevzal do úvahy, na základe čoho je rozhodnutie na základe takýchto dôkazov založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, ktorý nebol dostatočným spôsobom preukázaný a zakladá podľa obvineného dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Výpovede svedkov považuje obvinený za nedôveryhodné aj napriek vypracovaným znaleckým posudkom z odboru

psychológie, pretože ich výpovede boli niekoľkokrát zmenené a v rozpore s viacerými ďalšími svedkami vypočutými v predmetnom konaní.

V ďalšej časti podaného dovolania obvinený uviedol, že dôkaz pachovou skúškou nebol podľa jeho názoru dostatočným dôkazom na preukázanie jeho viny, pretože ide o nepriamy dôkaz, ktorý nepreukazuje, že daný predmet mal v rukách v momente útoku na poškodeného. Tak ako v doterajšom konaní uvádzal, nebolo podľa jeho názoru preukázané, že by konár v čase útoku držal a z tohto dôvodu nie je možné takýto dôkaz vyhodnotiť v jeho neprospech. Na konári sa nenachádzali ani jeho otlčky prstov ani žiadne iné stopy, ktoré by preukazovali jeho použitie obvineným, pričom obvinený má za to, že ak by týmto predmetom útočil, v dôsledku fyzickej sily by na ňom museli byť takéto stopy zanechané a následne odhalené. Obvinený taktiež poukázal na to, že na hlavnom pojednávaní konanom 21. novembra 2018 bol ako materiálny dôkaz predložený veľmi tenký konárik, resp. prúťik, ktorý nemohol byť vražednou zbraňou a konajúci súd ho ako dôkaz nesprávne vyhodnotil. Predložený dôkaz nikdy v ruke nedržal a nikoho ním neusmrtil. Podľa obvineného pritom v konaní nebolo preukázané, akým spôsobom mohli svedkovia V. a L. nájsť poškodeného v lesnom poraste v neskornej nočnej hodine, pričom týmto svedkom neboli ani odobraté otlčky prstov, ktoré by sa posudzovali ako dôkaz, na základe ktorého by boli objektívne zistené stopy.

Na základe uvedeného má obvinený za to, že sú dané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku a nakoľko správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, požiadal, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Košice (ďalej len „prokurátor“) písomným podaním z 3. novembra 2021, v ktorom vo vzťahu k namietaniu nezákonnosti vyšetrovacieho pokusu a rekonštrukcie uviedol, že táto námietka nie je zo strany obvineného žiadnym spôsobom špecifikovaná, preto nie je zjavné, čo konkrétne nebolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a taktiež nie je možné vyvodiť, aké ustanovenie Trestného zákona ako hmotnoprávneho predpisu mohlo byť vykonaním týchto dôkazných prostriedkov porušené. Takto koncipovaná námietka preto podľa prokurátora nezakladá žiaden dovolací dôvod.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že podstata návrhu na výsluch svedkyne Z. F. na hlavnom pojednávaní spočívala v tom, že družka obvinenému povedala, že Z. F.Á. vie o tomto prípade a chce svedčiť, pričom v rámci návrhu na jej výsluch bolo poukázané na to, že táto svedkyňa si mala vypočuť rozhovor, v ktorom sa F. V. a K. L. rozprávali o tom, že obvinený bol uznaný za vinného zo skutku, ktorý spáchali oni. Z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu je pritom podľa prokurátora zjavné, že takáto verzia vyplýva aj z iných súdom vykonaných dôkazov, a to z výsluchov svedkov Z. F. a Š. Š.. Z komplexného vyhodnotenia vykonaného dokazovania mal podľa prokurátora súd za preukázané, že skutok spáchali C. Z. a Y. D., čo zrejme viedlo súd aj k odmietnutiu návrhu na výsluch tejto svedkyne k verzii, ktorá vyplývala už z iných dôkazov a bola súdu v čase rozhodovania známa. Vo vzťahu k dovolacej námietke týkajúcej sa odmietnutia návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom svedka Š. Š. v konaní pred súdom prokurátor uviedol, že tento svedok bol vypočutý na hlavnom pojednávaní 21. novembra 2018.

Prokurátor taktiež poukázal na R 7/2011, v zmysle ktorého právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinil v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným

skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

S poukazom na uvedené prokurátor konštatoval, že predmetný dovolací dôvod nie je možné vzhliadnuť len v tom, že návrhom obvineného na doplnenie dokazovania nebolo vyhovené podľa jeho predstáv.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že obvinený s ním spája námietky, ktorých podstata spočíva v sponchybnovaní vierohodnosti svedkov alebo vo vlastnom hodnotení niektorých vykonaných dôkazov. Prokurátor v nadväznosti na to poukázal na R 57/2007, v zmysle ktorého dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva v nesprávnom právnom posúdení skutku alebo v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa.

Uvedené námietky obvineného tak podľa prokurátora nemôžu byť použité ako podklad pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Prokurátor taktiež poukázal na to, že konštrukcia a štruktúra jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až písm. i) Trestného poriadku, resp. aj s § 374 ods. 3 Trestného poriadku stanovuje, že dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu vo veci samej, je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie preto nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (R 57/2007).

S poukazom na uvedené má prokurátor za to, že námietky obvineného obsiahnuté v jeho dovolaní nenapĺňajú ním označené ani žiadne iné dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1, resp. § 374 ods. 3 Trestného poriadku. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 14. decembra 2021.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny

opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolaťom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolaťom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolať uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Pod tento dovolací dôvod možno podradiť dovoláciu námietku obvineného týkajúcu sa odmietnutia návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom svedkyne Z. F., svedka Š. Š. a neodôvodnenie odmietnutia týchto návrhov na doplnenie dokazovania.

Vo vzťahu k uvedenému je potrebné v prvom rade poukázať na znenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku, v zmysle ktorého „Dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.“

Rovnako tak je potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 8. decembra 2015, sp. zn. Tpj 74/2015, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 11, roč. 2016, v zmysle ktorého „ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky limituje uplatnenie ohrozených alebo porušených subjektívnych práv v konaní pred štátnymi orgánmi postupom týchto orgánov ustanoveným zákonom, z čoho vyplývajú aj obmedzenia ustanovené zákonom (lehota alebo iná podmienka na uplatnenie práva). Nezáleží na tom, či ide o právo vyplývajúce aj priamo z ústavy alebo „len“ zo zákona. Ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolaťovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku“.

S poukazom na uvedené možno konštatovať, že ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenému (ako dovolaťovi) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnil, t. j. neuplatnil ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnil ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku.

Ak teda obvinený v podanom dovolaní namieta nevypočutie svedkyne Z. F. a neodôvodnenie odmietnutia návrhu na jej výsluch, je zrejme, že o tejto okolnosti musel vedieť najneskôr od momentu odmietnutia návrhu na výsluch tejto svedkyne na hlavnom pojednávaní, resp. v prípade absencie odôvodnenia odmietnutia tohto návrhu od doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prvostupňového súdu. Napriek tomu uvedené skutočnosti nenamietal v záverečnej reči, v podanom odvolaní, ani na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Vo vzťahu k tejto dovolacej námietke tak nebola splnená podmienka uvedená v § 371 ods. 4 Trestného poriadku a preto nemôže byť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Nad rámec uvedeného je potrebné poukázať na to, že pokiaľ obvinený v tejto súvislosti v podanom dovolaní uvádzal, že neodôvodnenie odmietnutia tohto návrhu vytkol najvyšší súd vo svojom uznesení z 23. januára 2020, sp. zn. 5 Tdo 1/2020, jeho pozornosti zrejme uniklo znenie zvyšnej časti odseku, v ktorom najvyšší súd túto výhradu uviedol. Celé znenie odseku, na ktorý obvinený v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 1/2020 poukazuje, znie nasledovne:

„Dovolací súd navyše zo spisu zistil, že obvinený Y. D. v pôvodnom konaní neuplatnil návrh na svedecké vypočutie susedy svedkov F. V. a K. L., keďže návrh na vypočutie svedkyne Z. F. (o vypočutie, ktorej by malo ísť - v dovolaní nie je svedkyňa špecifikovaná osobnými údajmi) podal na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21. novembra 2018 spoluobvinený C. Z., pričom o takom návrhu bolo okresným súdom rozhodnuté spôsobom, že bol odmietnutý podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku (č. l. 894). Aj keď, okresný súd výslovne neuviedol vo svojom meritórnom rozhodnutí dôvody nevyhovenia návrhu na vykonanie tohto dôkazu (dovolací súd upozorňuje okresný súd, že podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku ide o jednu zo základných náležitostí obsahu odôvodnenia rozsudku, a preto v budúcnosti treba v meritórnom rozhodnutí také dôvody výslovne uviesť), z obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu a zo spisu vyplýva, že už v pôvodnom konaní na hlavnom pojednávaní vypočutá svedkyňa Z. F. (ktorá bola na hlavné pojednávanie predvolávaná z rovnakej adresy, z akej navrhoval spoluobvinený C. Z. predvolať svedkyňu Z. F.Á.) uvádzala, že počula rozhovor svedkov F. V. a K. L. o tom, že vec hodia na obvinených Y. D. a C. Z., s čím sa okresný súd vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s poukázaním na konkrétne zabezpečené dôkazy a z nich vyplývajúce úvahy, na základe ktorých súd vylúčil dôvodnosť tvrdenia, že skutok mali spáchať osoby F. V. a K. L., a preto už okresný súd podľa všetkého ani nepovažoval za nutné vypočuť inú svedkyňu k tej istej skutočnosti.“

Nesplnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Trestného poriadku možno konštatovať aj vo vzťahu k obvineným namietanému nevypočutiu svedka Š. Š.. Navyše, tak ako na to poukázal aj prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu, svedok Š. Š. bol vypočutý na hlavnom pojednávaní konanom 21. novembra 2018, pričom tohto svedka mala možnosť vypočuť aj vtedajšia obhajkyňa obvineného, čo aj využila (č. l. 888-889 spisu).

Možno preto uzavrieť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenaplnia (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007,

uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Obvinený v podanom dovolaní namietal nedostatočné prihliadanie konajúcich súdov na výpoveď svedkyne Z. F., nedôveryhodnosť výpovedí svedkov F. V. a K. L., nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, nedostatočné preukázanie jeho viny dôkazom pachovou skúškou ako nepriamym dôkazom a nepreukázanie toho, akým spôsobom mohli svedkovia V. a L. nájsť poškodeného v lesnom poraste v neskorej nočnej hodine.

K týmto dovolacím námietkam možno uviesť, že nakoľko sa vzťahujú k posudzovaniu výpovedí svedkov a hodnoteniu dôkazov, ide o tzv. námietky skutkové, t. j. námietky týkajúce sa preskúmania správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktoré však dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku v rámci dovolania podaného obvineným nemôže skúmať ani meniť. Skutkovými námietkami by sa dovolací súd mohol zaoberať len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže v podanom dovolaní uplatniť iba minister spravodlivosti. Prieskum skutkového stavu, resp. skutkové námietky v rámci dovolania podaného obvineným tak nepatrí medzi dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ale je vyhradený len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže uplatniť iba minister spravodlivosti.

Na podporu tejto argumentácie možno poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2018, sp. zn. IV. ÚS 641/2018, v zmysle ktorého „Najvyšší súd ako súd dovolací nie je už z dôvodu zákonného vymedzenia dovolacích dôvodov (§ 371 Trestného poriadku) predurčený na úplný prieskum rozsudkov nižších súdov činných v rámci trestného konania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, neustanovil by katalóg dovolacích dôvodov. Už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku preto ospravedlňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom (napr. IV. ÚS 294/2010).“

Napokon, vo vzťahu k dovolacím námietkam obvineného týkajúcim sa toho, že vyšetrovací pokus a vykonaná rekonštrukcia skutku boli uskutočnené v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, je potrebné v zhode s vyjadrením prokurátora konštatovať, že ide o neurčité dovolacie námietky, nakoľko z nich nie je zrejmé, rozpor ktorých konkrétnych ustanovení obvinený namietal a v čom tento rozpor mal podľa jeho názoru spočívať. Ako už bolo vyššie uvedené, viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012). Navyše, ak by aj malo ísť o dovolaciu námietku vzťahujúcu sa k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (teda založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom), vo vzťahu k nej obvinený nesplnil podmienku uvedenú v § 371 ods. 4 Trestného poriadku, keď v podanom odvolaní naopak apeloval na odvolací súd, aby sa vysporiadal s výsledkami vyšetrovacieho pokusu za účelom preverenia hodnovernosti výpovede svedkov V. a L., nehovoriac o tom, že rekonštrukcia skutku v predmetnej veci ani nebola vykonávaná (na hlavnom pojednávaní bola prečítaná len zápisnica o previerke výpovede na mieste).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného C. Z. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.